

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobkyně: **P. J.**, bytem H. S., zastoupené: JUDr. Radko Poledna, advokát se sídlem K. H. Borovského 63, 356 11 Sokolov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, Křížová 25 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 6.4.2012 proti rozhodnutí žalované ze dne 3.2.2012 č.j. X o invalidní důchod,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou **žalobou datovanou 6.4.2012** s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobkyně domáhá *přezkoumání rozhodnutí* žalovaného správního orgánu, tj. ČSSZ, ze dne **3.2.2012 č.j. X**, kterým žalovaná zamítla její námitky a potvrdila **rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 12.10.2011**, jímž odňala žalobkyni od 6.12.2011 invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť podle posudku lékařské posudkové služby Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Sokolov ze dne 5.10.2011 již není invalidní, jelikož z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 30%.

V napadeném rozhodnutí ze dne 3.2.2012 zdůraznila žalovaná v odůvodnění mimo jiné, že novým posudkem o invaliditě ze dne 13.1.2012 bylo lékařem ČSSZ v námitkovém řízení zjištěno, že žalobkyně není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, neboť míra poklesu pracovní schopnosti byla podle kapitoly X., odd. B, položce 5b) přílohy vyhlášky č. 359/2009

Sb., o posuzování invalidity (dále jen **příloha vyhlášky**), stanovena 30%, tj. na spodní hranici rozpětí 30-50%, tedy byl potvrzen posudkový závěr posudku lékaře OSSZ Sokolov ze dne 5.10.2011 o tom, že žalobkyně již není invalidní.

Žalobkyně v žalobě mimo jiné vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, neboť dle ní její zdravotní stav nebyl dostatečně posouzen ani v námitkovém řízení, ačkoliv od počátku žádala o vyšetření zdravotního stavu (z důvodů blíže uvedených v písemných námitkách z 23.11.2011) znaleckým posudkem, jehož samozřejmou součástí by byla i lékařská prohlídka; nebyla orgány ČSSZ vůbec lékařsky vyšetřena, nebylo s ní v této věci vůbec jednáno a celé rozhodnutí je tedy postaveno pouze na nijak blíže neodůvodněném tvrzení lékařů, kteří ji nejen nevyšetřili, ale vůbec neviděli. Pokud zákon č. 582/1991 Sb. hovoří výslovně o lékařských prohlídkách, pak má nepochybně na mysli osobní vyšetření pacienta odborným lékařem, a nikoli pouhé posouzení zdravotního stavu na základě lékařské dokumentace, tedy pouhé formální posouzení (tzv. „od stolu“); od počátku požadovala a to především s ohledem na naprostou výjimečnost jejího případu vypracování znaleckého nebo odborného kvalifikovaného lékařského posudku, spojeného samozřejmě s podrobným vyšetřením zdravotního stavu. Napadené rozhodnutí se vůbec nevypořádalo s jejími písemnými námitkami ze dne 23.11.2011 proti rozhodnutí ČSSZ o odnětí invalidního důchodu. Závěrem žalobkyně navrhla po provedeném řízení napadené rozhodnutí zrušit, věc vrátit žalované a požadovala i náhradu nákladů řízení.

Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 19.4.2012 navrhla vypracování posudku Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **PK MPSV** či **komise**). Z obsahu zaslaného *dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně* vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 3.2.2012 bylo zástupci žalobkyně doručeno dne 9.2.2012.

Z obsahu vyžádaného *posudkového spisu OSSZ Sokolov vedeného ohledně žalobkyně* soud zjistil ze založeného *záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 5.10.2011*, že žalobkyně již není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 30%, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole X., oddíl B, položce 5 přílohy vyhlášky, pro něž se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30%, která ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nebyla změněna; *datum zániku invalidity stanoveno 5.10.2011*. Dále ze založeného *záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného ČSSZ-lékařská posudková služba, pracoviště pro námitkové řízení Plzeň, ze dne 13.1.2012* vyplývá, že žalobkyně nebyla uznána nadále invalidní, protože k datu vydaného rozhodnutí rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole X., oddíl B, položce 5b) přílohy vyhlášky, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30% a tato nebyla změněna ve smyslu § 3 a § 4 uvedené vyhlášky; *datum zániku invalidity také stanoveno 5.10.2011*. (*Žalobkyně byla osobně přítomna uvedeným jednáním.*)

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení.

Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 31.5.2012 za účasti odborného lékaře (tuberkulóza a respirační nemoci), jemuž byla přítomna i žalobkyně. Z obsahu tohoto posudku a usnesení o opravě vady posudku ze dne 18.6.2012 soud mimo jiné zjistil, že *k datu vydání napadeného rozhodnutí* žalobkyně nebyla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, protože nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, jelikož komise došla k závěru, že od roku 2007 je zdravotní stav žalobkyně stabilizovaný klinicky i funkčně, proto její zdravotní stav hodnotila podle kapitoly X, oddíl B, položka 5a) přílohy vyhlášky 10% poklesu pracovní schopnosti a dále zvýšila o 10 % dle § 3 odst. 2 uvedené vyhlášky, neboť pro zjištěné zdravotní postižení nebude schopna práce v zemědělských profesích ani dělnické práce v prašném prostředí či v nepříznivých klimatických podmínkách, takže celkem míra poklesu činí 20% a datum zániku invalidity stanoveno dnem jednání 5.10.2011 na OSSZ Sokolov. Z doložených lékařských nálezů, vyšetření a zhodnocení odborným lékařem pneumologem byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je intersticiální plicní fibrosa omezující fyzické schopnosti žalobkyně. Z dalších onemocnění je přítomna obezita, která se může podílet rovněž na snížení tolerance fyzické zátěže a cholecystolithiáza nemající dopad na pracovní schopnost; smyslové a duševní schopnosti omezeny nejsou. Dále PK MPSV uvedla, že od zjištění onemocnění v roce 2001, kdy při nejisté prognose dalšího vývoje byla zahájena léčba Prednisonem a zdravotní stav nebyl stabilizovaný, došlo ke zlepšení funkčních parametrů ze středně těžké ventilační restriktivní poruchy do poruchy lehkého stupně a nyní úplně bez ventilační poruchy, proto lze stabilizaci zdravotního stavu konstatovat od roku 2007, kdy nedochází k významnějším změnám ve výsledcích vyšetření jak funkčních, tak radiodiagnostických, rovněž opakovaně konstatována klinická stabilizace (dle kontrolního CT-HRCT plic 12/2011 je nález od roku 2007 stacionární, spirometrické vyšetření je bez průkazu ventilační poruchy, DLCO lehce snížené – 76%, opět bez významnějších změn, saturace O₂ opakovaně 96-98%), objektivními vyšetřeními nebylo prokázáno středně těžké funkční postižení, když nebylo prokázáno snížení plicních funkcí o 35-50% náležitých hodnot ani další kritéria svědčící pro významnější funkční postižení, žalobkyně je bez léčby (terapie). Komise také mimo jiné uvedla, že nemá kompetence k posouzení, zda se jedná či nejedná o nemoc z povolání, proto tuto skutečnost bere pouze na vědomí. Dle komise je pro žalobkyni nevhodná práce těžká fyzická, v prašném prostředí či s přítomností těžkých kovů a v zemědělských profesích; má však zachovánu pracovní schopnost pro práci fyzicky lehkou až středně těžkou, má předpoklady pro výkon práce administrativního charakteru a vzhledem k dosaženému vzdělání a věku, i pro rekvalifikaci k jinému vhodnému zaměstnání či novému pracovnímu uplatnění; za výše uvedených podmínek je schopna vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu. Rovněž bylo zdůrazněno, že při posuzování invalidity je hodnocen dopad zjištěného onemocnění na pracovní schopnost bez ohledu na etiologii onemocnění a hodnocení klinického stavu pro účely invalidity se provádí z doložených odborných lékařských vyšetření a je hodnoceno k pracovní činnosti obecně a nikoliv ke konkrétní práci. Komise se také vyjádřila k námitkám žalobkyně uvedeným v žalobě a zdůraznila, že byly zohledněny i všechny lékařské nálezy z Plicní kliniky FN v Plzni, které dokládají klinicky i funkčně stabilizovaný stav s přetrvávajícím dráždivým kašlem, ale nevedou ke změně posudkového

závěru, protože základní onemocnění neprogreduje a funkčně se jedná o lehkou poruchu plicních funkcí. (*Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.*)

Před dožádaným Okresním soudem v Sokolově žalobkyně dne 9.7.2012 mimo jiné setrvala na žalobě, vyjádřila nesouhlas s obsahem posudku PK MPSV ze dne 31.5.2012, protože její zdravotní stav nebyl lékařsky zjištěn před vydáním rozhodnutí ani komisí, nebyl proveden např. ani zátěžový test; dále navrhla vyžádat k důkazu spis Okresního soudu v Sokolově sp. zn. 12C 211/2004 týkající se řízení o odškodnění nemoci z povolání s ohledem na atypičnost případu.

Z vyžádaného spisu Okresního soudu v Sokolově sp.zn. 12C 211/2004 o nároku škody na zdraví vyplývá, že na základě znaleckých posudků MUDr. A. B. a zejména MUDr. J. H., DrSc. ze dne 26.2.2006 bylo pravomocně rozhodnuto, že u žalobkyně se jedná o nemoc z povolání a náleží jí náhrada odškodnění bolesti a za ztížení společenského uplatnění.

K žádosti soudu *PK MPSV doplnila svůj posudek dne 7.9.2012*, kdy setrvala na svém posudku ze dne 31.5.2012 a zdůraznila, že zdravotní stav žalobkyně byl lékařsky zjištěn před vydáním rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu i v odvolacím řízení, neboť její zdravotní stav je doložen opakovanými pravidelnými kontrolami na klinice TRN v Plzni a navíc bylo ještě vyžádáno kontrolní vyšetření žalobkyně včetně zátěžového testu, které bylo provedeno dne 27.8.2012. Zánik invalidity prvního stupně PK MPSV stanovila k datu jednání OSSZ Sokolov dne 5.10.2011, neboť podle posledního plicního nálezu ze dne 20.7.2011 byla potvrzena klinická i funkční stabilizace bez progresu a podstatnějších změn oproti minulým vyšetřením od roku 2007; i následná vyšetření po uvedeném datu (3.7. a 27.8.2012) potvrzují klinicky i funkčně stabilizovaný zdravotní stav odpovídající lehkému funkčnímu postižení. (*Stejnopis doplnění posudku byl doručen žalobkyni i žalované.*)

Ústního jednání u zdejšího soudu dne 24.10.2012 se žalobkyně nezúčastnila z důvodu nemoci, jak uvedl její zástupce, který sdělil setrvání na podané žalobě, protože i když byl konečně zdravotní stav žalobkyně vyšetřen tak, jak býti měl, ale podle jejich názoru výsledek vyšetření nebyl objektivně zhodnocen posudkovou komisí, tedy výsledky tohoto vyšetření nebyly správně interpretovány; PK MPSV není vůbec specifikováno, v čem konkrétně spočívá zlepšení zdravotního stavu, tj. změna, kvůli níž došlo k odnětí invalidního důchodu; soudu bylo dáno na zvážení, zda v takovém případě není na místě vyžádat znalecký posudek znalce z plicního lékařství (soud však nepovažoval za nezbytné v této věci vyžádat znalecký posudek s ohledem na obsah posudku PK MPSV a jeho doplnění). Závěrem zástupce žalobkyně požadoval vyhovění žalobě, protože rozhodnutí žalované i po doplnění posudku PK MPSV zůstalo dle nich neúplné a tedy nepřezkoumatelné; také byly požadovány náklady tohoto řízení bez ohledu na konečný výsledek, neboť žaloba byla podána důvodně, když původní rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného stavu a v rozporu se zákonem stanoveným řízením, které mělo rozhodnutí již předcházet, když vycházelo pouze z listinných důkazů provedených FN v Plzni, klinikou TRN. Zástupce žalované závěrem navrhl s ohledem na závěr PK MPSV zamítnutí žaloby, neboť žalobkyni se nepodařilo prokázat, že byla invalidní v jakémkoliv stupni.

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

(2) *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

- a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Pro úplnost krajský soud dodává, že dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. Podmínky pro toto zvýšení byly shledány PK MPSV.

Žalobkyně se domáhá ponechání invalidity prvního stupně upravené v citovaném § 39 zákona z důvodů uvedených v žalobě. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce (§ 2 odst. 3 věta druhá vyhlášky). Subjektivní pocit žalobkyně o tom, že by jí měl být ponechán první stupeň invalidity pro zjištěné zdravotní potíže, však nemůže být důvodem pro ponechání invalidity, není-li podložen objektivně zjištěným zdravotním stavem. Požadovanou invaliditu lze pojištěnci ponechat či přiznat pouze tehdy, vyplývá-li z výsledku lékařských vyšetření a nikoliv proto, že pojištěnec je subjektivně o své invaliditě v požadovaném stupni přesvědčen; ani uznání nemoci z povolání v soudním řízení není důvodem k ponechání invalidity, jelikož se nejedná o totožné pojmy a nejsou upraveny stejnými zákony.

Soud ještě připomíná, že podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění, soudní řád správní (dále jen *s.ř.s.*), při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *stav ke dni 3.2.2012*. Pokud u žalobkyně dojde (nebo již došlo) ke zhoršení jejího zdravotního stavu, má kdykoliv znovu možnost podat žádost o přiznání invalidity prvního až třetího stupně v novém správním řízení (nejlépe po poradě se svými ošetřujícími lékaři).

Po zhodnocení provedených důkazů dospěl v této věci soud k závěru, že *žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 3.2.2012 není důvodná*. Při posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobkyně vycházel soud především z posudku PK MPSV ze dne 31.5.2012 a jeho doplnění ze dne 7.9.2012 vypracovaného na základě řádně zjištěného zdravotního stavu žalobkyně, neboť komise pro jeho posouzení měla dostatek odborných lékařských nálezů zejména z doby před vydáním napadeného rozhodnutí, ale i z doby následující, kdy komise vyžádala nové (funkční) vyšetření ve Fakultní nemocnici

Plzeň, klinika TRN, které bylo provedeno dne 27.8.2012 se závěrem, že se jedná o klinickou a funkční stabilizaci, nicméně přetrvává snížená DLCO jako známka poškození plicního intersticia. Soud považuje za přesvědčivé i posudkové závěry, k nimž komise na základě zjištěných skutečností dospěla, neboť v posudku je řádně stanovena hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, je popsána míra funkčního poškození vyplývající z jejího onemocnění, řádně je odůvodněn posudkový závěr, rovněž je stanoveno i omezení, které však žalobkyni nevylučuje zcela z možnosti výkonu zdravotně vhodného zaměstnání. Na rozdíl od posudkových lékařů OSSZ a ČSSZ, kteří vypracovali podkladový posudek pro vydání rozhodnutí žalované ze dne 12.10.2011 a 3.2.2012 a hodnotili shodně pokles pracovní schopnosti žalobkyně 30%, PK MPSV hodnotila pokles pracovní schopnosti celkem 20%, jak uvedeno shora, tudíž žalobkyně nedosáhla potřebných 35% této ztráty pro invaliditu prvního stupně, proto nebyla nadále uznána invalidní k datu vydání napadeného rozhodnutí. Posudek PK MPSV soud považuje za úplný a celistvý, neboť byl vypracován za účasti odborného lékaře z oboru plicního lékařství (tuberkulóza a respirační nemoci), jímž byla žalobkyně vyšetřena, po zhodnocení veškeré předložené zdravotnické dokumentace i lékařských zpráv předložených žalobkyní, když při vyhodnocení posudkových závěrů bylo vycházeno i ze zjištěných diagnóz, vysvětlen byl i důvod odlišného hodnocení. Soud ze strany žalované neshledal žádná závažná pochybení, která by odůvodňovala požadované zrušení napadeného rozhodnutí; žalobkyně byla osobně přítomna všech jednání (OSSZ, ČSSZ i PK MPSV), kdy byl posudkově hodnocen její zdravotní stav, takže měla možnost se i k jeho hodnocení vyjádřit, ale rozhodující je výsledek funkčních vyšetření od odborných ošetřujících lékařů žalobkyně a nikoli její subjektivní názor. Hodnotit zdravotní stav ve vztahu k invaliditě jsou oprávněni pouze posudkoví lékaři výše uvedení, což jsou oprávněni učinit i bez osobního vyšetření pojištěnce na základě doložených výsledků odborných vyšetření, takže k žádnému pochybení v této věci nedošlo.

Krajský soud v Plzni ze shora uvedených důvodů proto *žalobě žalobkyně nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.*, ve kterém je uvedeno, že soud zamítne žalobu, není-li důvodná (výrok I. rozsudku). *Soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 3.2.2012 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu*, protože žalobkyně neprokázala, že splňuje podmínky pro ponechání invalidity prvního stupně a žalovaná se vypořádala dostatečným způsobem i se všemi námitkami uplatněnými žalobkyní proti rozhodnutí ze dne 12.10.2011.

Žalobkyně ve věci neměla úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (výrok II. rozsudku).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 24. října 2012

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně